

РЕЗУЛЬТАТИ
заключного моніторингу
 проекту “ЄС для підсилення державних фінансових систем місцевих урядів”
 (далі – проект LOGICA)

Піврічний/річний/заключний (зазначити необхідне) - заключний	
Період звітування – листопад 2017 р. – вересень 2020 р.	
1. Вихідні дані проекту (програми)	
Донор	Європейський Союз (ЄС)
Виконавець	Компанія Nulla & Co. Human Dynamics GmbH & Co KG
Реципієнт	Міністерство фінансів України
Бенефіціар	Міністерство фінансів України
Номер реєстраційної картки проекту	№ 3867 від 13 червня 2018 року № 3867-01 від 02 червня 2020 року
Запланована і фактична дата початку реалізації проекту (програми) та завершення	Початок - 27 листопада 2017 року Завершення – 26 вересня 2020 року
Кошторисна вартість	3 660 500.00 євро
Координатор проекту (програми)	від Мінфіну – Денис Улюгін, Перший заступник Міністра фінансів України; від ЄС – Філіп Бертран, Координатор сектору “Управління державними фінансами та бюджетна підтримка”
Інформація про наглядові ради та експертні групи, утворені для супроводження діяльності за проектом (програмою) у разі, коли таке супроводження передбачається проектом (програмою)	Керівний комітет проекту LOGICA Координаційна робоча група з реалізації завдань проекту LOGICA
2. Інформація про досягнення очікуваних результатів	
Узагальнені результати впровадження проекту (програми)	<p style="text-align: center;">Компонент 1 підкомпонент 1.1</p> <p>Досліджено міжнародний досвід у сфері: середньострокового бюджетного планування; механізмів участі громадськості у бюджетному процесі; регулювання доступності інформації про місцеві бюджети, прозорості та публічності бюджетного процесу; відповідальності місцевих органів влади за дотримання бюджетного законодавства.</p> <p>Розроблено проекти документів, які використовуватимуться місцевими фінансовими органами при запровадженні середньострокового бюджетного планування, зокрема, проекти типової форми прогнозу місцевого бюджету. Інструкції з підготовки прогнозу місцевого бюджету.</p> <p>Бюджетні стилі форми Бюджетних пропозицій до прогнозу місцевого бюджету</p>

ДОКУМЕНТ СЕРТИФІКАТ

Сертифікат 20B4E4ED0D30998C04000000A0222C00DBAD7700

Підписувач Нагорний Володимир Іванович

Дійсний з 29.07.2019 0:00:00 по 29.07.2021 0:00:00

05210-18/824 від 25.11.2020

бюджету та Правила їх підготовки.

Підготовлено алгоритм дій з розробки методичних рекомендацій щодо складання місцевих бюджетів на середньострокову перспективу та типової форми прогнозу місцевого бюджету.

В рамках надання практичної допомоги:

- проведено круглі столі за участі представників місцевих фінансових органів Львівської області (пілотна область) з обговорення особливостей формування проектів місцевих бюджетів на 2020 рік та прогнозів місцевих бюджетів на 2021-2022 роки;

- взято участь у формуванні обласного бюджету Дніпропетровської області та прогнозу обласного бюджету на 2021-2022 роки;

- спільно з представниками місцевих фінансових органів пілотних областей здійснено заходи щодо заповнення розписів місцевих бюджетів на 2020 рік і додатків до рішення про затвердження місцевих бюджетів на 2020 рік в інформаційно-аналітичній системі управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів „LOGICA”;

- проведено онлайн-наради за участі фінансових органів пілотних областей та фінансових органів місцевих рад – членів Асоціації ОТГ з питань запровадження середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні та особливостей складання прогнозів місцевих бюджетів.

З метою посилення інституційної спроможності органів місцевого самоврядування з питань середньострокового бюджетного планування та запровадження в бюджетний процес програмного-цільового методу бюджетування підготовлено:

- навчальний модуль «Програмно-цільовий метод бюджетування на місцевому рівні» та проведено тренінги для представників місцевих фінансових органів;

- навчальний модуль «Складання прогнозу місцевого бюджету: теорія і практичні аспекти», який розміщено на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus (<https://prometheus.org.ua/>).

Розроблено рекомендації стосовно механізмів залучення громадян до бюджетного процесу.

Підготовлено Путівник для журналістів та громадськості «Як не заблукати у лабіринті місцевого бюджету», у якому в доступній та зрозумілій формі представлена інформація щодо бюджетного процесу, його етапів та термінів, змісту бюджетних документів, функцій учасників бюджетного процесу, публічності та прозорості інформації про місцевий бюджет, можливостей участі громадськості у бюджетному процесі.

Розроблено рекомендації щодо застосування механізмів участі громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні та щодо формування громадського бюджету («бюджету участі»).

Підготовлено рекомендації для місцевих органів влади щодо представлення інформації про місцевий бюджет у доступній для громадськості формі – у форматі «бюджет для громадян».

За результатами оцінки поточної практики проходження бюджетного процесу на місцевому рівні підготовлено:

- перелік результативних показників за бюджетними програмами (90), які є складовими кодів 6000 «Житлово-комунальне господарство», 7000 «Економічна діяльність», 8000 «Інша діяльність» (додаток 1.1.5.2);

- проект Інструкції щодо застосування Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів за 299 бюджетними програмами;

- пропозиції щодо внесення змін до одного закону України, однієї постанови Кабінету Міністрів України, шести наказів Мінфіну, форми зведення планів/звітів по мережі, штатах та контингентах установ, що фінансуються з місцевих бюджетів.

Розроблено Інструкції з підготовки бюджетних запитів та проекти розпорядчих документів, якими вони затверджуються для місцевих бюджетів усіх рівнів.

Підготовлено Бюджетний календар щодо термінів проходження бюджетних процедур на місцевому рівні, у якому процедури бюджетного процесу структуровано помісячно та за термінами їх реалізації, надано посилання на законодавчі/нормативні акти та вказано виконавців таких процедур

Підготовлено Пакет документів з управління персоналом місцевого фінансового органу, а саме: положення про фінансовий орган ОТГ, положення про відділ у складі фінансового органу ОТГ, професійно-кваліфікаційні характеристики та посадові інструкції для начальника фінансового органу, заступника начальника фінансового органу, начальника відділу, головного спеціаліста, провідного спеціаліста, спеціаліста I категорії.

Підготовлено Пам'ятку для новоутворених об'єднаних територіальних громад щодо основних кроків з підготовки та затвердження місцевого бюджету на плановий рік. Вона допоможе представникам місцевих фінансових органів своєчасно здійснити необхідні заходи для якісної підготовки та затвердження місцевого бюджету.

Розроблено Рекомендації щодо підготовки та затвердження Бюджетного регламенту проходження бюджетного процесу.

Підготовлено пропозиції до проекту Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2020-2023 роки (Матриця до перегляду Стратегії реформування системи управління державними фінансами) за напрямками «Міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація», «Середньострокове бюджетне планування» та «Програмно-цільовий метод».

Підготовлено коментарі та пропозиції до проекту Інструкції щодо здійснення оцінки ефективності бюджетних програм головними розпорядниками коштів місцевого бюджету.

В рамках вивчення питання відповідальності місцевих органів влади за дотримання бюджетного законодавства підготовлено:

- звіт про нормативне регулювання питання відповідальності місцевих органів влади за недотримання бюджетного законодавства в Україні (додаток 1.1.6.1) та огляд вітчизняного та світового досвіду у цій сфері (додаток 1.1.6.2);
- пропозиції змін до нормативно-правових актів в частині посилення відповідальності місцевих органів влади за порушення бюджетного законодавства та рекомендації щодо підвищення відповідальності ОМС за порушення бюджетного законодавства.

Підготовлено пропозиції змін до Бюджетного кодексу України в частині посилення відповідальності місцевих органів влади за дотримання бюджетного законодавства (надіслано Мінфіну, лист від

26.06.2020 р. № 292/010).

Підготовлено аналітичну інформацію щодо законодавчого врегулювання питання повноважень місцевих органів влади в частині контролю за дотриманням бюджетного законодавства, відповідальності та заходів за порушення бюджетного законодавства.

Підготовлено звіт про міжнародний досвід функціонування та фінансування органів, відповідальних за розробку та виконання місцевих бюджетів, координації їх діяльності, підзвітність Мінфіну.

Здійснено навчальний візит до Бельгії, під час якого відбувся обмін думками з колегами і вивчено їхній досвід та передові практики управління державними фінансами на місцевих рівнях влади.

Компонент 1 підкомпонент 1.2

Підготовлено звіт про практику ведення обліку розпорядниками коштів місцевих бюджетів *(за результатами анкетування, у якому взяли участь 1431 головний розпорядник коштів місцевих бюджетів різних рівнів 24 областей та м. Києва)*.

Досліджено міжнародний досвід систем бухгалтерського обліку розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів країн-членів ЄС та ОЕСР та підготовлено звіт.

Підготовлено аналітичну довідку про відхилення від стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі та рекомендації щодо їх вдосконалення.

Підготовлено пропозиції змін щодо удосконалення нормативно-правових актів, які регулюють питання бухгалтерського обліку в державному секторі:

- Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 415-р, за напрямом «Бухгалтерський облік в державному секторі»;
- Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору;
- окремих Національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі;
- Типової кореспонденції субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами в частині обліку окремих операцій з активами, незавершеними капітальними інвестиціями та доходами (наказ Міністерства фінансів від 29.12.2015 № 1219);
- форм карток і книг аналітичного обліку суб'єктів державного сектору та порядку їх складання.

Розроблено проекти Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку доходів і витрат розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів, прийняття яких сприятиме практичному застосуванню розпорядниками коштів місцевих бюджетів НП(С)БОДС 124 «Доходи» та 135 «Витрати».

Підготовлено Пам'ятку щодо визначення облікової політики розпорядниками бюджетних коштів, у якій подано методологічні засади формування облікової політики за НП(С)БОДС 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок». Пам'ятку доведено до

користувачів та розміщено на сайті Проєкту LOGICA (http://logica-project.eu/3/news_list.html).

Підготовлено практичний посібник з бухгалтерського обліку та складання звітності розпорядниками коштів місцевих бюджетів «Облік і звітність: теоретичний та практичний аспекти», який надіслано Міністерству фінансів, Асоціації об'єднаних територіальних громад, Департаментам фінансів обласних державних адміністрацій і м. Києву та розміщено на сайтах Проєкту LOGICA (http://logica-project.eu/3/news_list.html), «Децентралізація» (<https://decentralization.gov.ua/news/12295>), Асоціації об'єднаних територіальних громад (<https://hromady.org/>).

Проведено дослідження обліку і управління майном органів місцевого самоврядування, обліку землі, проведення інвентаризації, перерахування трансфертів, за результатами якого підготовлено пропозиції стосовно внесення змін до деяких нормативно-правових актів з питань бухгалтерського обліку в державному секторі, що сприятиме підвищенню рівня достовірності та якості фінансової звітності розпорядників бюджетних коштів.

Підготовлено аналітичну інформацію про існуючі організаційні структури бухгалтерських служб суб'єктів державного сектору на різних рівнях місцевих бюджетів в якій надано основні норми та положення нормативно-правових актів у цій сфері, представлено статистичні дані щодо утворених на практиці підрозділів бухгалтерських служб, окреслено питання, які потребують врегулювання, та запропоновано шляхи їх вирішення (за результатами проведеного анкетування 132 розпорядників коштів місцевих бюджетів у Дніпропетровській та Львівській областях). Підготовлено пропозиції змін до:

- Бюджетного кодексу України;
- Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 січня 2011 р. N 59.

Здійснено переклад на українську мову 35-ти міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектора (далі – МСБОДС), глосарію термінів, визначених в МСБОДС, концептуальної основи та 3-х настанов із рекомендованої практики, отриманих від Міністерства фінансів у складі Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements (Volume I-III, 2018 р.).

Підготовлено транспозиційні (порівняльні) таблиці щодо відповідності норм національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі (далі – НП(С)БОДС) міжнародним стандартам з бухгалтерського обліку в державному секторі, зокрема МСБОДС 12 «Запаси», 17 «Основні засоби», 18 «Звітність за сегментами», 31 «Нематеріальні активи».

Проведено порівняльний аналіз відповідності норм НП(С)БОДС до окремих МСБОДС за результатами якого підготовлено звіт, який містить пропозиції змін до:

- Національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі;

- Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку в державному секторі.

Підготовлено проєкт програми підвищення кваліфікації керівників бухгалтерських служб розпорядників коштів місцевих бюджетів, яка розрахована на 40 годин.

Підготовлено навчальні матеріали за темою: «Модернізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі: застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку», які включають презентаційні матеріали, практичні та тестові завдання за 12-ти темами.

За названими вище навчальними матеріалами проведено в:

- м. Києві дводенний тренінг (18-19 вересня 2019 року) для представників бухгалтерських служб об'єднаних територіальних громад, у якому взяли участь *25 слухачів*;
- м. Дніпро два дводенні тренінги (02-03 березня та 04-05 березня 2020 року) для представників бухгалтерських служб розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів різних рівнів Донецької, Дніпропетровської, Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Миколаївської, Полтавської, Харківської та Херсонської областей, у яких взяли участь *60 слухачів*.

Учасники проходження дводенних тренінгів отримали сертифікати (*85 слухачів*).

Здійснено запис онлайн-курсу навчального модуля «Модернізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі: застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку» на платформі онлайн-курсів Асоціації об'єднаних територіальних громад (<https://moodle.hromady.org>) та проведено дистанційне навчання представників бухгалтерських служб органів місцевої влади (з 10 березня по 2 червня 2020 року). За результатами успішного проходження курсу *54 слухачі отримали сертифікати (41% від зареєстрованих учасників)*.

Проведено оцінювання навчальних заходів та підготовлено звіти.

У рамках співпраці з партнерами прийнято участь у 2-х семінарах з питань бухгалтерського обліку, що проводилися Київським міським центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади для розпорядників коштів міського бюджету, у яких взяли участь представники *65 розпорядників бюджетних коштів*.

Компонент 2

Складено документи з бізнес-вимогами до даних словників та даних форм.

Проведено порівняльний аналіз наявних рішень і зроблено вибір на користь української системи, запропонованої командою компанії IT.ua. Архітектуру системи обговорено повторно та узгоджено з Міністерством фінансів і командою IT.UA.

Склад команди розробників IT.UA затверджено Міністерством фінансів України.

Розроблено стратегію щодо пілотного розгортання, яка включає три етапи: реєстрація, збір даних про запити бюджету, збір даних рішень ради та підготовлено проєкти функціональних специфікацій (бізнес-вимог).

Специфікація розроблена. Функціональні та технічні вимоги поширюються на технічні характеристики.

Завершено етап реєстрації учасників бюджетного процесу (створення довідника за допомогою програмного модулю “Система Logica” комплексу програм АІС “Місцеві бюджети”) в 4 областях (Вінницька, Дніпропетровська, Львівська, Черкаська), на кінець місяця зареєстровано 96% від загальної чисельності.

Розроблено план виконання заходів 2 та 3 етапів (у зв’язку із підготовкою проектів місцевих бюджетів на 2020 рік реалізація 2 етапу розпочнеться паралельно з 3 етапом).

Розроблено та підготовлено до прийняття концепцію інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів, яка передбачає середньострокове планування бюджету на місцевому рівні та закріплення у відповідній системі показників адміністраторів місцевих бюджетних коштів, зокрема показників мережі й результатів діяльності закладів охорони здоров’я та освіти (на основі результатів та за узгодженням з Цільовим фондом СБ-ЄС), включаючи детальний опис можливих варіантів у можливостях ІТ-інфраструктури та відповідних фінансових ресурсів, з урахуванням майбутніх потреб в обслуговуванні, ліцензуванні та модернізації.

Розроблено функціональні та технічні вимоги до комплексної інформаційно-аналітичної системи управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів, які впроваджено та випробувано на Пілотній фазі.

Розроблену комплексну інформаційно-аналітичну систему управління для планування та виконання місцевих бюджетів, протестовано у 4 регіонах відповідно до Пілотної фази.

Проведено навчання для представників Мінфіну з питань бюджетування на місцевому рівні для використання майбутньої ІТ-системи (відповідно до розробленої стратегії навчання).

Ініційовано розробку рішення для середньострокової підтримки бюджету, змінено форми та словник.

Узгоджено масштаб та технічні формати обміну даними для забезпечення інтеграції процесу виконання бюджету.

Розроблено та впроваджено в дослідну експлуатацію комп’ютерну програму «Інформаційно-аналітична система управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA», яка є частиною інтегрованої інформаційної системи, яка створюється Мінфіном для супроводження на всіх рівнях процесу підготовки та моніторингу виконання бюджету.

Компонент 3

Підготовлено рекомендації щодо оптимізації бізнес-процесів, пов’язаних із затвердженням параметрів боргу/гарантій для органів місцевого самоврядування в Україні.

Проведено оцінку поточної практики здійснення місцевими органами влади місцевих запозичень та місцевих гарантій та підготовлено пропозиції щодо удосконалення цього процесу, у тому числі щодо перегляду передбачених законодавством обмежень, які стосуються місцевих запозичень.

Розроблено Форму обґрунтування державного інвестиційного проекту, що служить для оцінювання соціальної та економічної доданої вартості інвестицій на місцевому рівні.

Підготовлено дослідження з управління місцевим боргом.

Розроблено рекомендації щодо розв'язання проблеми невідповідності між даними звітності органів Казначейства та даними Реєстру місцевих запозичень та місцевих гарантій Мінфіну.

Підготовлено Практичні посібники: «11 кроків для здійснення запозичення»; «13 кроків для надання гарантій».

Розроблено рекомендації щодо алгоритму дій в процесі складання та подання звітності по місцевому боргу та місцевому гарантованому боргу.

Проведено аналіз даних про доходи місцевих бюджетів України за 2016-2018 роки та розроблено рекомендації щодо оптимізації лімітів державного боргу на місцевому рівні.

Спільно з відповідними управліннями Міністерства фінансів України завершено розробку методичних рекомендацій щодо управління місцевим боргом (оцінка кредитоспроможності громади, процедури надання та контролю місцевих гарантій, запозичень, підходи до управління ризиками).

Завершено складання та розповсюдження Примітки про оптимізацію лімітів, пов'язаних із заборгованістю.

Спільно з Департаментом боргової політики підготовлено остаточний проєкт технічного завдання та функціональні характеристики з метою удосконалення ІТ системи управління місцевим боргом, в тому числі створення автоматизованого робочого місця (електронного кабінету) для відповідальних працівників на місцевому рівні.

Компонент 4

Підготовлено:

- дослідження щодо повноважень органів ДФК (Мінфіну, Державної аудиторської служби, Рахункової палати, Державної казначейської служби) з питань контролю й аудиту місцевих бюджетів і пропозиції щодо вдосконалення ДВФК;

- інформацію щодо поточної ситуації реалізації завдань нормативно-правових актів з питань контролю та аудиту місцевих бюджетів;

- інформацію про поточний стан у сфері контролю та аудиту місцевих бюджетів відповідно до документів міжнародних організацій та експертів.

Підготовлено звіти за результатами наступних досліджень щодо:

- контрольних повноважень місцевих фінансових органів на всіх стадіях бюджетного процесу;

- результатів практичної допомоги із реалізації положень нормативно-правових актів з питань організації та здійснення внутрішнього контролю і аудиту місцевими органами влади;

- аналізу стану організації і забезпечення внутрішнього контролю департаментами фінансів обласних та Київської міської державних адміністрацій;

- аналізу стану впровадження внутрішнього аудиту в місцевих органах влади.

Розроблено (та/або прийнято участь у розробці) :

	<ul style="list-style-type: none"> - пропозиції щодо перегляду контрольних функцій місцевих органів влади, у т. ч. місцевих фінансових органів, з урахуванням передових міжнародних практик (Дорожня карта реформи державного контролю і нагляду на місцевому рівні); - практичні рекомендації для представників органів місцевого самоврядування «Ази контролю та нюанси аудиту»; -практичний посібник для розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів “ Внутрішній аудит: від теорії до практики; -нормативно-правові і розпорядчі документи з питань організації та здійснення внутрішнього контролю і управління ризиками (Рішення Київської міської держадміністрації від 07.05.2020 № 690); Наказ Департаменту фінансів Дніпропетровської облдержадміністрації від 01.06.2020 №29/0/72-20 "Про оновлення адміністративних регламентів системи внутрішнього контролю та управління ризиками"). <p>Підготовлено:</p> <ul style="list-style-type: none"> -рекомендації (дорожня карта) щодо реформування повноважень органів державного фінансового контролю та механізмів організації та здійснення контролю (аудиту) на рівні місцевих бюджетів; - висновки щодо відповідності законопроекту № 9086 у частині повноважень Державної аудиторської служби напрямкам реформи у сфері управління публічними фінансами та міжнародним стандартам; - дослідження передового міжнародного досвіду щодо розподілу повноважень з фінансового контролю і аудиту між державними органами фінансового контролю та зовнішнього аудиту, механізмів їх здійснення на місцевому рівні, а також напрямів реформування у цій сфері; - практичний посібник з внутрішнього контролю; - рекомендації щодо уточнення (перегляду) повноважень органів ДФК і РПУ стосовно місцевих бюджетів (Дорожня карта). <p>Здійснено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінку поточної практики здійснення аудитів місцевих бюджетів органами державного фінансового контролю та незалежного зовнішнього аудит; - порівняльний аналіз повноважень Державної аудиторської служби та Рахункової палати у сфері контролю та аудиту місцевих бюджетів. <p>Надано:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рекомендації до проектів нормативно-правових актів, підготовлених Державною аудиторською службою України; - пропозиції щодо удосконалення механізмів здійснення контролю (аудиту) місцевих бюджетів з урахуванням кращих міжнародних практик. <p>Підготовлено:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідження щодо міжнародного досвіду та передової міжнародної практики громадського контролю за місцевими фінансами та комунальним майном; - пропозиції щодо застосування механізмів громадського контролю у бюджетному процесі місцевих бюджетів та в управлінні комунальною власністю.
Загальна сума витрачених коштів	

міжнародної технічної допомоги під час реалізації проекту (програми) на кінець звітнього періоду (за наявності), у тому числі за категоріями:		
послуги з організації тренінгів, навчання, опитування, інформаційні кампанії		
консультаційні послуги		
обладнання		
будівельні, ремонтні роботи, технічний нагляд		
адміністративні витрати виконавця, відрядження і проживання		
Проблемні питання		
3. Порівняння запланованих результатів проекту (програми) з досягнутими		
Кількісні та/або якісні критерії результативності проекту (програми) на кінець звітнього періоду	Заплановані результати на кінець звітнього періоду	Фактичні результати на кінець звітнього періоду
Компонент 1 підкомпонент 1.1		
Розробка методологічних/інструктивних матеріалів з питань середньострокового бюджетного планування та бюджетного процесу на місцевому рівні	Розроблено не менше 6 документів методологічного/інструктивного характеру.	Виконано. Розроблено проекти: Типової форми прогнозу місцевого бюджету; Інструкції з підготовки прогнозу місцевого бюджету; типових форм Бюджетних пропозицій до прогнозу місцевого бюджету (загальна, індивідуальна, додаткова) та Правила їх підготовки; Інструкції щодо застосування Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів (по 299 бюджетних програмах); Рекомендацій щодо підготовки та затвердження Бюджетного регламенту проходження бюджетного процесу; Інструкції з підготовки бюджетних запитів та проекти розпорядчих документів, якими вони затверджуються для місцевих бюджетів усіх рівнів; Рекомендацій щодо застосування механізмів участі громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні та щодо формування громадського бюджету («бюджету участі»); перелік результативних

		показників за бюджетними програми (90), які є складовими кодів 6000, 7000, 8000.
Вивчення кращого зарубіжного досвіду з питань функціонування місцевих бюджетів	Дослідження щодо зарубіжного досвіду у сфері бюджетного планування, публічності та прозорості бюджетного процесу, відповідальності за дотримання бюджетного законодавства (8 країн).	Виконано. Проведено дослідження досвіду зарубіжних країн у сфері середньострокового бюджетного планування (Польща, Словаччина, Франція, ПАР, Азербайджан); механізмів участі громадськості у бюджетному процесі (Німеччина, Велика Британія, Північна Ірландія, Киргизстан, Індонезія, Бразилія, США, Австралія, Італія); регулювання доступності інформації про місцеві бюджети, прозорості та публічності бюджетного процесу (Казахстан, Південна Африка); відповідальності місцевих органів влади за дотримання бюджетного законодавства (Польща, Словаччина); функціонування та фінансування органів, відповідальних за розробку та виконання місцевих бюджетів, координації їх діяльності, підзвітність Мінфіну (Чехія, Польща, Естонія, Словаччина, Швеція).
Підготовка навчальних матеріалів з питань середньострокового бюджетного планування та ПЦМ на місцевому рівні.	Підготовлено два навчальні модулі та проведено тренінги та дистанційне навчання для представників місцевих фінансових органів.	Виконано. Підготовлено навчальні модулі: - «Програмно-цільовий метод бюджетування на місцевому рівні». Проведено 38 «тренінгів для тренерів» для 1133 представників обласних та районних фінансових органів та 481 тренінг для 8235 представників місцевих фінансових органів, які з 01.01.2019 р. перейшли на ПЦМ; - «Складання прогнозу місцевого бюджету: теорія і практичні аспекти». На даний навчальний курс на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus станом на 22.09.2020 р. зареєстровано 1089 слухачів, сертифікати отримали – 255 слухачів.
Розробка рекомендаційних матеріалів з питань проходження бюджетного процесу на місцевому рівні.	Розроблено не менше 14 документів рекомендаційного/інструктивного характеру.	Виконано. Підготовлено 16 документів щодо проходження бюджетного процесу на місцевому рівні, зокрема: ✓ Путівник для журналістів та громадськості «Як не заблукати у лабіринті місцевого бюджету»; ✓ Бюджетний календар щодо термінів проходження бюджетних процедур на місцевому рівні; ✓ пакет документів з управління персоналом для місцевого фінансового

		<p>органу (6 документів);</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ рекомендації щодо механізмів залучення громадськості до бюджетного процесу; ✓ рекомендації для місцевих органів влади щодо представлення інформації про місцевий бюджет у доступній для громадськості формі – у форматі «бюджет для громадян»; ✓ Пам'ятку для новоутворених ОТГ щодо основних кроків з підготовки та затвердження місцевого бюджету на плановий рік; ✓ зразок Бюджетного регламенту проходження бюджетного процесу для ОТГ.
Удосконалення нормативно-правового регулювання бюджетного процесу на місцевому рівні	Пропозиції щодо внесення змін до НПА (не менше 5).	<p>Виконано. Підготовлено пропозиції щодо внесення змін до одного закону України, однієї постанови Кабінету Міністрів України, шести наказів Мінфіну та до форми зведення планів/звітів по мережі, штатах та контингентах установ, що фінансуються з місцевих бюджетів.</p> <p>Підготовлено коментарі та пропозиції до проекту Інструкції щодо здійснення оцінки ефективності бюджетних програм ГРК місцевого бюджету.</p> <p>Підготовлено пропозиції до проекту Плану заходів з реалізації Стратегії реформування СУДФ на 2020-2023 роки (Матриця до перегляду Стратегії).</p>
Надання практичної допомоги представникам місцевих фінансових органів пілотних областей	Надано практичну допомогу представникам місцевих фінансових органів	<p>Виконано.</p> <p>Надано практичну допомогу Департаменту фінансів Дніпропетровської ОДА у формуванні обласного бюджету на 2020 рік та прогнозу обласного бюджету на 2021-2022 роки.</p> <p>Проведено круглі столи з представниками місцевих фінансових органів Львівської області стосовно особливостей формування проектів місцевих бюджетів на 2020 рік і прогнозів місцевих бюджетів на 2021-2022 роки.</p> <p>Проведено онлайн-наради за участі фінансових органів пілотних областей (153 учасники) та фінансових органів місцевих рад – членів Асоціації ОТГ (більше 100 громад) з питань запровадження середньострокового</p>

		бюджетного планування на місцевому рівні та особливостей складання прогнозів місцевих бюджетів.
Ознайомлення з кращою європейською практикою побудови бюджетної системи, організації взаємовідносин між державним і місцевими бюджетами, місцевими бюджетами різних рівнів та особливостями функціонування місцевих бюджетів	Здійснити два навчальні візити	Виконано. Здійснено навчальний візит до Бельгії. По причині запровадження карантинних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної інфекції COVID-19, не відбувся навчальний візит до Франції.
Проведення оцінки РЕФА на субнаціональному рівні	Звіт за результатами оцінки РЕФА в одній громаді	Виконано. Проведено оцінку РЕФА в Старосинявській ОТГ Хмельницької області. Підготовлено звіт, який оприлюднено на офіційному сайті Секретаріату РЕФА.
Компонент 1, підкомпонент 1.2		
Вивчення практики ведення обліку розпорядниками коштів місцевих бюджетів.	Проведено анкетування головних розпорядників коштів (не менше 1000) з питань бухгалтерського обліку.	Виконано. Проведено анкетування 1431 розпорядника бюджетних коштів місцевих бюджетів різних рівнів та підготовлено аналітичну інформацію щодо стану ведення обліку.
Вивчення зарубіжного досвіду у сфері бухгалтерського обліку.	Проведено дослідження досвіду не менше 7 зарубіжних країн.	Виконано. Проведено дослідження досвіду з бухгалтерського обліку 7 зарубіжних країн: Австрія, Бельгія, Великобританія, Німеччина, Канада, Франція, Швеція.
Удосконалення нормативно-правових актів з питань бухгалтерського обліку в державному секторі за результатами оцінки поточної практики.	Підготовлено пропозиції (не менше 6) змін до нормативно-правових актів.	Виконано. Підготовлено пропозиції про внесення змін до 6 нормативно-правових актів: а саме 5 наказів Мінфіну (від 24.12.2010 № 1629; від 23.01.2015 № 11; від 31.12.2013 № 1203; від 29.12.2015 № 1219; від 29.06.2017 № 604) та 1 розпорядження Кабінету Міністрів України (від 24.05.2017 № 415-р).
Вивчення існуючих організаційних структур бухгалтерських служб розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів	Проведено анкетування головних розпорядників коштів (не менше 100) з питань організаційних структур	Виконано. Проведено анкетування 134 головних розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів різних рівнів Дніпропетровської і Львівської областей та підготовлено інформаційну довідку про існуючі організаційні структури бухгалтерських служб бюджетних установ.
Підтримка розпорядників бюджетних коштів у	Підготовлено 3 документи щодо запровадження НП(С)БОДС.	Виконано. Підготовлено проекти методичних рекомендацій до НП(С)БОДС 124 «Доходи» і 135

запровадженні НП(С)БОДС.		«Витрати» та Пам'ятку щодо визначення облікової політики розпорядниками бюджетних коштів.
	Практичний посібник з бухгалтерського обліку і звітності для розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів.	Виконано. Підготовлено Практичний посібник «Облік і звітність: теоретичний та практичний аспекти».
Підтримка подальшого впровадження МСБОДС до національного законодавства.	Здійснено переклад не менше 30 МСБОДС.	Виконано. Здійснено переклад 35-ти МСБОДС, глосарію термінів, визначених в МСБОДС, Концептуальної основи та 3-х Настанов з рекомендованої практики.
	Звіт про порівняльний аналіз відповідності норм НП(С)БОДС до окремих МСБОДС	Виконано. Підготовлено звіт про результати порівняльного аналізу та пропозиції щодо удосконалення НПА з бухгалтерського обліку в державному секторі.
Підвищення кваліфікації представників бухгалтерських служб.	Підготовлено проєкт програми підвищення кваліфікації керівників бухгалтерських служб розпорядників коштів місцевих бюджетів	Виконано: Підготовлено проєкт програми підвищення кваліфікації керівників бухгалтерських служб розпорядників коштів місцевих бюджетів
	Розроблено навчальний модуль для проведення тренінгів з питань бухгалтерського обліку.	Виконано: Підготовлено навчальні матеріали на тему «Модернізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі: застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку»
Проведення навчання для представників бухгалтерських служб розпорядників бюджетних коштів місцевих бюджетів.	Проведено тренінги та дистанційне навчання з питань бухгалтерського обліку	Виконано: Проведено дводенні тренінги з питань бухгалтерського обліку для 3 груп слухачів у кількості 85 осіб. Здійснено запис навчального курсу на онлайн-платформі Асоціації ОТГ та проведено дистанційне навчання, у якому взяли участь 143 слухачі. За результатами навчальних заходів підготовлено звіти.
Компонент 2		
Підготовка стратегії щодо розроблення комплексної інформаційно-аналітичної системи управління для планування та виконання місцевих бюджетів	Забезпечено виконання стратегії відповідно до розробленого плану впровадження заходів	Виконано. Розроблено стратегію щодо пілотного розгортання, яка включає три етапи: реєстрація, збір даних про запити бюджету, збір даних рішень ради та підготовлено проєкти функціональних специфікацій (бізнес-вимог). Завершено етап реєстрації учасників бюджетного процесу (створення довідника за допомогою програмного

		модулю “Система Logica” комплексу програм АІС “Місцеві бюджети”) в 4 областях (Вінницька, Дніпропетровська, Львівська, Черкаська). Розроблено план виконання заходів 2 та 3 етапів.
Підготовка концепції інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління та виконання місцевих бюджетів	Розроблено та представлено зацікавленим сторонам концепцію інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління та виконання місцевих бюджетів, а також підготовлено її до прийняття	Виконано Розроблено та підготовлено до прийняття концепцію інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління та виконання місцевих бюджетів, яка передбачає середньострокове планування бюджету на місцевому рівні, та закріплення у відповідній системі показників адміністраторів місцевих бюджетних коштів, зокрема показників мережі й результатів діяльності закладів охорони здоров'я та освіти (на основі результатів та за узгодженням з Цільовим фондом СБ-ЄС), включаючи детальний опис можливих варіантів у можливостях ІТ-інфраструктури та відповідних фінансових ресурсів, з урахуванням майбутніх потреб в обслуговуванні, ліцензуванні та модернізації.
Розроблення та тестування комплексної інформаційно-аналітичної системи управління та виконання місцевих бюджетів	Підвищено рівень автоматизації процесів у сфері управління державними фінансами на місцевому рівні через впровадження новітніх інформаційних технологій у процесі створення бюджетних документів, обробки даних, що містяться в них, та покращено обмін інформацією з Мінфіном	Виконано. Розроблено функціональні та технічні вимоги до комплексної інформаційно-аналітичної системи управління та виконання місцевих бюджетів, які впроваджено та випробувано на Пілотній фазі. Розроблена комплексна інформаційно-аналітична система управління та виконання місцевих бюджетів протестована у 4 регіонах відповідно до Пілотної фази. Впроваджено в дослідну експлуатацію комп'ютерну програму «Інформаційно-аналітична система управління та виконання місцевих бюджетів «LOGICA», яка є частиною інтегрованої інформаційної системи, яка створюється Мінфіном для супроводження на всіх рівнях процесу підготовки та моніторингу виконання бюджету.
Автоматизація процесу планування та	Розроблено рішення для середньострокової підтримки	Виконано Проведено навчання для представників

виконання місцевих бюджетів на середньострокову перспективу	бюджету	Мінфіну з питань бюджетування на місцевому рівні для використання майбутньої ІТ-системи (відповідно до розробленої стратегії навчання). Ініційовано розробку рішення для середньострокової підтримки бюджету, змінено форми та словник. Узгоджено масштаб та технічні формати обміну даними для забезпечення інтеграції процесу виконання бюджету.
---	---------	--

Компонент 3

Оцінка поточної практики здійснення місцевими органами влади місцевих запозичень та місцевих гарантій, аналіз існуючих параметрів управління місцевим боргом, розробка рекомендаційних матеріалів для оптимізації, обміну даними та аналізу місцевого боргу і місцевих гарантій	Надано підтримку Мінфіну у підготовці рекомендацій/ дорожньої карти для оптимізації, обміну даними та аналізу місцевого боргу і місцевих гарантій (на детальному і зведеному рівнях)	Виконано Розроблено Форму обґрунтування державного інвестиційного проекту, що служить для оцінювання соціальної та економічної доданої вартості інвестицій на місцевому рівні. Підготовлено та обговорено концептуальні заходи з наданням рекомендацій щодо перегляду передбачених законодавством обмежень, які стосуються місцевих запозичень. Забезпечено складання та розповсюдження Примітки про оптимізацію лімітів, пов'язаних із заборгованістю.
Розробка рекомендацій з управління заборгованістю на місцевому рівні	Практичні посібники, методичні рекомендації щодо управління місцевим боргом	Виконано Розроблено методичні рекомендації щодо управління місцевим боргом (оцінка кредитоспроможності громади, процедури надання та контролю місцевих гарантій, запозичень, підходи до управління ризиками). Підготовлено практичні посібники: «11 кроків для здійснення запозичення»; «13 кроків для надання гарантій». Розроблено рекомендації щодо алгоритму дій в процесі складання та подання звітності по місцевому боргу та місцевому гарантованому боргу. Розроблено рекомендації щодо розв'язання проблеми невідповідності між даними звітності органів Казначейства та даними Реєстру місцевих запозичень та місцевих гарантій Мінфіну.
Розробка ІТ-платформи/модуля для управління місцевим боргом та місцевими гарантіями	Надано підтримку Мінфіну у виконанні рекомендацій, включаючи підготовку бізнес-вимог, технічних вимог та тендерної	Виконано Спільно з Департаментом боргової політики підготовлено остаточний проєкт технічного завдання та функціональні характеристики з метою

	документації для можливого тендеру для модуля управління місцевим боргом та місцевими гарантіями (як модуль/функція ІТ-платформи)	удосконалення ІТ системи управління місцевим боргом, в тому числі створення автоматизованого робочого місця (електронного кабінету) для відповідальних працівників на місцевому рівні.
Компонент 4		
Проведення попереднього дослідження повноважень органів державного фінансового контролю та аудиту (Державної аудиторської служби, Рахункової палати, Державної казначейської служби) щодо контролю та аудиту місцевих бюджетів	Грунтовне дослідження щодо повноважень органів ДФК (Мінфіну, Державної аудиторської служби, Рахункової палати, Державної казначейської служби) з питань контролю й аудиту місцевих бюджетів і пропозиції щодо вдосконалення ДВФК	Виконано. Підготовлено ґрунтовне дослідження щодо повноважень органів ДФК (Мінфіну, Державної аудиторської служби, Рахункової палати, Державної казначейської служби) з питань контролю й аудиту місцевих бюджетів і пропозиції щодо вдосконалення ДВФК.
Проведення дослідження щодо контролю місцевих фінансових органів та розроблення пропозицій щодо перегляду їхньої діяльності	Пропозиції щодо перегляду контрольних функцій місцевих органів влади, у т. ч. місцевих фінансових органів.	Виконано. Підготовлено пропозиції щодо перегляду контрольних функцій місцевих органів влади, у т. ч. місцевих фінансових органів, з урахуванням передових міжнародних практик (Дорожня карта реформи державного контролю і нагляду на місцевому рівні).
Надання практичної допомоги місцевим органам влади з питань організації внутрішнього контролю і аудиту	Участь у розробці нормативно-правових актів і розпорядчих документів місцевих органів влади з питань організації та здійснення внутрішнього контролю і аудит з урахуванням вимог нормативно-правових актів. Розроблено три практичні посібники з питань внутрішнього контролю і аудиту.	Виконано. Надано практичну допомогу місцевим органам влади з реалізації положень нормативно-правових актів з питань організації та здійснення внутрішнього контролю і аудиту, розроблених Мінфіном, за результатами проведеної роботи місцевими органами влади затверджено відповідно нормативно-правовий акт (Рішення Київської міської держадміністрації від 07.05.2020 № 690); і розпорядчий документ (Наказ Департаменту фінансів Дніпропетровської облдержадміністрації від 01.06.2020 №29/0/72-20). Виконано. Підготовлено: - практичні рекомендації для представників органів місцевого самоврядування, а саме - практичний посібник «Ази контролю та нюанси аудиту»;

		<p>- практичний посібник з внутрішнього аудиту для розпорядників коштів місцевих бюджетів « Внутрішній аудит; від теорії до практики;</p> <p>- практичний посібник з внутрішнього контролю для розпорядників коштів місцевих бюджетів «Внутрішній контроль: від теорії до практики».</p>
Розроблення пропозицій щодо перегляду повноважень органів державного фінансового контролю стосовно місцевих бюджетів шляхом розроблення дорожньої карти реформ	Пропозиції щодо перегляду повноважень органів державного фінансового контролю стосовно місцевих бюджетів шляхом розроблення дорожньої карти реформ	<p>Виконано. Розроблено рекомендації (дорожня карта) щодо реформування повноважень органів державного фінансового контролю та механізмів організації та здійснення контролю (аудиту) на рівні місцевих бюджетів з урахуванням кращих міжнародних практик.</p> <p>Підготовлено висновки щодо відповідності законопроекту № 9086 у частині повноважень Державної аудиторської служби напрямкам реформи у сфері управління публічними фінансами та міжнародним стандартам.</p>
Надання допомоги у розробленні загальних підходів до аудиту місцевих бюджетів органами державного фінансового контролю та незалежного зовнішнього аудиту	Оцінка поточної практики і законодавства України; пропозиції органам державного фінансового контролю і зовнішнього аудиту, з урахуванням кращих міжнародних практик, зокрема, підготувати: не менше 2 експертних висновків до проектів нормативно-правових актів з питань діяльності органів державного фінансового контролю (або зовнішнього аудиту)	<p>Виконано. Підготовлено рекомендації до проектів нормативно-правових актів, підготовлених Державною аудиторською службою України:</p> <p>1) Стандарту (методики) проведення Державною аудиторською службою (далі – ДАС), її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм, державних (регіональних) цільових програм та місцевих бюджетів;</p> <p>2) Концепції ДАС щодо розвитку інформаційного забезпечення у сфері контролю за управлінням та використанням державних (місцевих) ресурсів .</p> <p>Здійснено порівняльний аналіз механізмів здійснення контролю та аудиту Державною аудиторською службою та Рахунковою палатою на місцевому рівні.</p> <p>Підготовлено пропозиції щодо удосконалення механізмів здійснення контролю (аудиту) місцевих бюджетів з урахуванням кращих міжнародних практик.</p>
Розроблення пропозицій щодо створення механізмів громадського нагляду	Пропозиції щодо створення механізмів громадського нагляду у бюджетному процесі з урахуванням	<p>Виконано. Вивчено і підготовлено відповідно дослідження і розроблено пропозиції, зокрема, щодо:</p> <p>- міжнародного досвіду здійснення</p>

	міжнародного досвіду	громадського контролю за місцевими фінансами та комунальним майном; - застосування механізмів громадського контролю у бюджетному процесі місцевих бюджетів та в управлінні комунальною власністю.
Зобов'язання донора (виконавця) проекту (програми), визначені в документі про узгодження цілей, завдань, діяльності за проектом	Оцінка виконання зобов'язань на кінець звітної періоду	
Зобов'язання донора:	Удосконалення системи управління бюджетними коштами на місцевому рівні	
Зобов'язання виконавця:	Надання підтримки Міністерству фінансів та місцевим органам влади в удосконаленні системи управління бюджетними коштами на усіх рівнях та в реалізації Стратегії реформування СУДФ.	
4. Результати проведення оцінки впливу реалізації проекту (програми) на соціальний та економічний розвиток держави, відповідної галузі та регіону (економічна та соціальна ефективність реалізації проекту (програми))		
Цілі соціального та економічного розвитку держави, відповідної галузі та регіону, на досягнення яких спрямовано проект (програму)	Економічна ефективність реалізації проекту (програми)	Соціальна ефективність реалізації проекту (програми)
Удосконалення процесів бюджетного планування та системи бухгалтерського обліку місцевих бюджетів. Удосконалення функціональних та технічних вимог до інформаційно-аналітичної системи управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів. Підвищення спроможності місцевих органів влади з управління місцевим боргом. Запровадження ефективного фінансового контролю та зовнішнього аудиту на місцевому рівні.	Реалізація завдань проекту LOGICA спрямована на формування ефективної, прозорої та підзвітної системи управління коштами місцевих бюджетів, орієнтованої на досягнення цілей, визначених Стратегією реформування СУДФ.	Підвищення ефективності використання коштів місцевих бюджетів, забезпечення фінансування запланованих видатків бюджету відповідно до визначених повноважень.

5. Пропозиції щодо забезпечення довгострокового використання результатів проекту (програми)	
Доступність результатів	Доступність результатів реалізації завдань проекту забезпечено шляхом:
Поширення результатів	<ul style="list-style-type: none"> ✓ розміщення матеріалів на сайті: <ul style="list-style-type: none"> - проекту LOGICA, http://logica-project.eu, який є основним ресурсом для висвітлення новин, подій, публікацій; - Децентралізація https://decentralization.gov.ua; - Асоціації ОТГ https://hromady.org. ✓ доведення матеріалів до місцевих фінансових органів; ✓ надсилання матеріалів пілотним областям (Дніпропетровська та Львівська).
Розвиток інституційної спроможності реципієнтів	<p>Підготовлені в рамках проекту LOGICA матеріали сприятимуть розвитку інституційної спроможності в частині:</p> <ul style="list-style-type: none"> - запровадження середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні; - запровадження положень НП(С)БОДС гармонізованих з МСБОДС; - автоматизованої обробки даних, які використовуються в процесі планування і виконання місцевих бюджетів; - удосконалення системи управління борговими зобов'язаннями на місцевому рівні; - здійсненні фінансового контролю та/або аудиту на рівні місцевих бюджетів.
Довгострокове зменшення витрат (за наявності)	
Інші пропозиції	
6. Результати проведення узагальненої оцінки бенефіціаром щодо відповідності наданої донором (виконавцем) проекту (програми) допомоги потребам реципієнтів	
Потреби реципієнтів у сфері, якої стосується проект (програма)	Відповідність/часткова відповідність/не відповідність допомоги потребам
Формування ефективної, прозорої та підзвітної системи управління коштами місцевих бюджетів, орієнтованої на досягнення цілей, визначених Стратегією реформування СУДФ	<p>Допомога, надана проектом LOGICA, в цілому відповідає потребам реципієнта.</p> <p>Водночас, одним із ключових результатів діяльності Компонента 4 проекту LOGICA є розробка дорожньої карти запровадження контролю на рівні місцевих бюджетів. В рамках виконання цього завдання експертами проекту було здійснено великий обсяг робіт, який був зосереджений на вивченні міжнародного досвіду, аналізі повноважень учасників системи фінансового контролю тощо.</p> <p>Підготовлені експертами проекту матеріали можуть розглядатися при формуванні моделі запровадження контролю за дотриманням бюджетного законодавства на місцевому рівні з урахуванням постійного розширення/перегляду повноважень та ресурсів місцевих органів влади.</p>